

SZENZOROS ÉS MOZGÁSOS ÉLMÉNYEK KÉRDŐÍVE

(7–10 évesek jellemzésére)

Kitöltési útmutató

A kérdőív gyermekek érzékelésével (pl. hallás, látás, ízlelés) és mozgásával kapcsolatos állításokat tartalmaz. Kérjük, hogy az állítások mellett található 5 válaszlehetőség közül jelölje be azt az egyet, amelyik leginkább jellemző a gyermekre.

A gyermek neve: lány fiú Születési ideje: _____ év _____ hó

Milyen kapcsolatban van a gyermekkel: ya Apa Más: _____

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Hol így, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
HALLÁS					
1. Nagyon megzavarja, viselkedésében láthatóan eltéríti az erős hang (pl. porszívó, hajszárító, kutyaugatás, ajtócsapódás).	1	2	3	4	5
2. Védi magát az erős zajoktól.	1	2	3	4	5
3. Élvezi a különös hangokat, zajt csap csak azért, hogy zaj legyen.	1	2	3	4	5
4. Amikor kicsi volt, szerette hallgatni a mondókákat.	1	2	3	4	5
5. Háttérzajra van szüksége a feladatvégzéshez vagy a játékhoz.	1	2	3	4	5
6. Zaklatottá válik vagy zavart lesz a viselkedése, ha sok a zaj körülötte.	1	2	3	4	5
7. Élvezi a zenét.	1	2	3	4	5
8. Megnyugtatja a zenehallgatás.	1	2	3	4	5
9. Figyelmen kívül hagyja a hirtelen, váratlan zajokat, pedig a hallásával nincs probléma.	1	2	3	4	5
10. Az adott helyzethez képest túl hangos.	1	2	3	4	5
11. Ügyes a hallási figyelmet igénylő játékokban, mint pl. a „Repül a, repül a ...”	1	2	3	4	5
12. Elviselhetetlen számára egy már nem túl erős zaj vagy hang is.	1	2	3	4	5
13. Ha a nevéen szólítják, nem reagál, pedig a hallása biztosan rendben van.	1	2	3	4	5
14. Bizonyos kifejezéseket, különleges szavakat, szókapcsolatokat ismételve.	1	2	3	4	5
15. Élvezi az erős hangrezgéseket (pl. szívesen megy közel egy nagy hangfalhoz).	1	2	3	4	5
16. Nem tud koncentrálni a feladatára vagy a játékokra háttérzajban (pl. rádió, tv hangja, hűtőszekrény, légkondicionáló bűgása).	1	2	3	4	5
17. Túl hangosnak tartja, ha a többiek beszélgetnek, játszanak körülötte.	1	2	3	4	5
18. Az enyhébb monoton zajforrásokat (pl. óraketyegés, irányjelző kattogása az autóban) nehezen tudja megszokni.	1	2	3	4	5
19. Ügyes a ritmikus mozgást igénylő játékokban, mint pl. „Előre a jobb kezedet, utána hátra”.	1	2	3	4	5
20. Nehezen viseli a zajos tereket (játszóter, étterem, koncert, bevásárlóközpont).	1	2	3	4	5

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Hol így, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
LÁTÁS					
1. Az éles és erős fények még az után is zavarják, hogy mások már hozzászoktak.	1	2	3	4	5
2. Eltakarja a szemét vagy hunyorog, hogy megvédje a szemét a fénytől.	1	2	3	4	5
3. Gyenge fényben szeret játszani vagy dolgozni.	1	2	3	4	5
4. Az élénk színű vagy a mintás ruhákat kedveli (másokon és önmagán).	1	2	3	4	5
5. Egy tárgy apró részletei jobban lekötik a figyelmét, mint maga a tárgy.	1	2	3	4	5
6. Erősen villódzó fényeket szinte megigézve néz.	1	2	3	4	5
7. Szeret sötétben lenni.	1	2	3	4	5
8. Ujjait vagy tárgyakat mozgat a szeme előtt.	1	2	3	4	5
9. A többiekénél jobban megijed az éles villanó fényektől, a villámlástól.	1	2	3	4	5
10. Amikor keres valamit, nehezen látja meg a többi dolog között (pl. a játékos fiókban/polcon).	1	2	3	4	5
11. Túl sok vagy túl kevés látási inger esetén kényelmetlenül érzi magát.	1	2	3	4	5
12. Szereti kapcsolgatni a villanyt.	1	2	3	4	5
13. Szereti a szeme sarkából figyelni a mozgó tárgyakat.	1	2	3	4	5
14. Jelentéktelen látási ingerek összezavarják, elterelik a figyelmét (pl. kép a falon, polcon lévő váza).	1	2	3	4	5
15. Valamilyen látási ingerre hirtelen, szinte érthetetlen széteső viselkedéssel (pl. hirtelen kitörő dührohammal vagy visszahúzódással) reagál.	1	2	3	4	5
16. Nem szeret sötétben lenni.	1	2	3	4	5
TAPINTÁS					
1. Gondozás-ápolás közben valamilyen jelét adja annak, hogy ez kényelmetlen, kellemetlen a számára (pl. sír vagy küszködik hajvágás, arcmosás, körömvágás közben).	1	2	3	4	5
2. Érintésre érzékenyen vagy agresszíven reagál.	1	2	3	4	5
3. Bizonyos anyagokból készült ruhák viselésétől húzódozik (túl bolyhos, szúrós, „csikizős”).	1	2	3	4	5
4. Nem szeret mezítláb lenni, különösképpen fűvön vagy homokban.	1	2	3	4	5
5. Meleg időben is szívesen veszi, ha testét vékony ruha fedi.	1	2	3	4	5
6. Megdörzsöli vagy megvakarja a bőrét ott, ahol másvalaki megérintette.	1	2	3	4	5
7. Bizonyos anyagok vagy felületek érintését kerüli, nem szeret „piszkos” anyagokkal játszani (pl. homokozni, sarazni, tésztát gyúrni, gyurmázni).	1	2	3	4	5
8. Szükségét érzi annak, hogy megérintsen minden felületet vagy játékot.	1	2	3	4	5
9. Ha piszkos lesz a keze vagy az arca, azt azonnal le kell törölni.	1	2	3	4	5
10. Mintha nem érezne fájdalmat, amikor megüti vagy megsérti magát.	1	2	3	4	5
11. Nehezen viseli, ha tömegben, szoros testközelségben kell lennie másokkal (pl. zsúfolt közlekedési eszközön, sorban állásnál).	1	2	3	4	5
12. Nem igazítja meg a lecsúszott nadrágot, a vagy a megtekeredett ruhát.	1	2	3	4	5
13. Az alváshoz súlyos paplanra, takaróra van szüksége.	1	2	3	4	5
14. Megnyugtatja a vastagabb, szorosabb ruházat.	1	2	3	4	5
15. Játék közben sokat ütközik, durván játszik – pedig nem is dühös.	1	2	3	4	5
16. Ütögeti, harapja magát, ha ideges.	1	2	3	4	5

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Halvány, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
17. Szereti a vibráló érzést, rezgést a bőrén (pl. mosógép, hangfal).	1	2	3	4	5
18. Úgy tűnik, hogy nem érzi meg az érintést, ha közben néz vagy hallgat valamit.	1	2	3	4	5
19. Nem szeret garbót, sálát, nyakkendőt viselni. A nyakát a legnagyobb hidegben sem védi, takarja.	1	2	3	4	5
20. Túlzott reakciót mutat egészen kicsi fájdalomingerre is (pl. dühroham, keserves sírás).	1	2	3	4	5
MOZGÁS					
1. Elkerüli a hintát, esetleg nem is tanult meg hintázni.	1	2	3	4	5
2. Forgó mozgás során (körhintán vagy forgó székben) szédül.	1	2	3	4	5
3. Önkéntelenül himbálózik a széken ülve, vagy a padlón állva (például tévénézés közben).	1	2	3	4	5
4. Élvezi a ritmusos aktivitásokat (pl. hintázás, táncolás).	1	2	3	4	5
5. Körbe-körbe pörög, forog a saját tengelye körül.	1	2	3	4	5
6. Szeret fel-alá vagy körbe-körbe futkosni.	1	2	3	4	5
7. Gyenge az izomtónusa („puha” az izomzata).	1	2	3	4	5
8. Mozgása merev, darabos, nem túl hajlékony.	1	2	3	4	5
9. Nem szeret liftben, mozgólépcsőn utazni.	1	2	3	4	5
10. Járás közben csattog a talpa, mintha a lábai nehezek lennének.	1	2	3	4	5
11. Lassú a tempója különféle tevékenységekben.	1	2	3	4	5
12. Annyira sokat mozog (izeg-mozog, képtelen egyhelyben megülni, fészkelődik), hogy ez akadályozza napi rutinfeladatainak (pl. öltözködés, étkezés) elvégzésében.	1	2	3	4	5
13. Rövid idő után vált tevékenységet, és emiatt a játékát is megszakítja.	1	2	3	4	5
14. Nem bír nehezebb tárgyakat felemelni, amiket a hozzá hasonló korúak képesek.	1	2	3	4	5
15. Csapkod, „repked” a kezével, különösen, ha izgatott.	1	2	3	4	5
16. Nincs veszélyérzete, baleseteszre hajlamos.	1	2	3	4	5
17. Egyedül vagy kis segítséggel sem tud tisztálkodni (mosakodni, fürödni, fogat mosni).	1	2	3	4	5
18. Nehézséget jelent számára a kezeivel finom, pontos mozgásokat végezni (pl. apró tárgyakat rakosgatni).	1	2	3	4	5
19. Előfordul, hogy véletlenül lever, leejt, kiönt dolgokat.	1	2	3	4	5
20. A játszótéren elkerüli a mászókákat és a billegő, forgó eszközöket	1	2	3	4	5
21. Lábujjhegyen jár.	1	2	3	4	5
22. Bizonytalan, ha lépcsőn jár.	1	2	3	4	5

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Holígy, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
ÍZLELÉS ÉS SZAGLÁS	1	2	3	4	5
1. Csak bizonyos ízeket hajlandó elfogadni.	1	2	3	4	5
2. Kedveli az erőteljes (pl. csípős, fűszeres, savanyú) ízű ételeket.	1	2	3	4	5
3. Úgy tűnik, hogy számára minden étel ugyanolyan ízű.	1	2	3	4	5
4. Ódzkodik egyes ételek ízétől, bár azok tipikus gyermekételek.	1	2	3	4	5
5. Úgy tűnik, hogy nem érzi az ízeket, ha közben néz vagy hallgat valamit.	1	2	3	4	5
6. Jól emlékszik ízekre.	1	2	3	4	5
7. Megpróbál megízlelni vagy megnyalni tárgyakat vagy embereket.	1	2	3	4	5
8. Bizonyos ízek szokatlan hatással vannak rá.	1	2	3	4	5
9. Nehezen ismeri fel az ízeket.	1	2	3	4	5
10. Bizonyos szagok szokatlan hatással vannak rá.	1	2	3	4	5
11. Nagyon érzékeny a szaglása: sokféle szagot, illatot meg tud különböztetni egymástól.	1	2	3	4	5
12. Zavarja, ha mások illatszert, parfümöt viselnek.	1	2	3	4	5
13. Szeret bizonyos intenzív illatokat, szagokat (pl. parfüm, virág).	1	2	3	4	5
14. Megszagolja a tárgyakat játék vagy más tevékenység során.	1	2	3	4	5
15. Sóvárog bizonyos szagok után.	1	2	3	4	5
16. Nagyon érdeklődik mások illata (pl. a hajuké, leheletüké).	1	2	3	4	5
17. Gyengébb szagok is erős reakciót váltanak ki belőle.	1	2	3	4	5
18. Nehezen ismeri fel a szagokat.	1	2	3	4	5
19. Az orrát ütögeti, ha valami kihozza a sodrából.	1	2	3	4	5
20. Nem ehető dolgokat rág vagy szopogat (pl. tollvéget, kupakot).	1	2	3	4	5
21. Öklendezik, ha az evőeszköz belülről a szájához ér.	1	2	3	4	5
22. A fogorvosnál vagy fogmosásnál erős érzékenységet mutat.	1	2	3	4	5
23. Ha a szája környékén gyulladás van, azt állandóan nyalogatja, vakargatja, harapdálja.	1	2	3	4	5
ÖNSZABÁLYOZÁS ÉS TÁRSAS KAPCSOLATOK					
1. Ingerekkel teli környezetben nem tud a saját dolgára figyelni.	1	2	3	4	5
2. Nehezen váltja át a figyelmét egyik dologról a másikra.	1	2	3	4	5
3. Szükségtelenül bonyolultan csinál dolgokat: lassan mozog, húzza az időt, szöszmötöl.	1	2	3	4	5
4. Csökönyös, és kevéssé együttműködő.	1	2	3	4	5
5. Dühkitörései vannak.	1	2	3	4	5
6. Képtelen bármire is várakozni, teljesen kiborul egy ilyen helyzettől.	1	2	3	4	5
7. Ideges, türelmetlen, nyugtalan.	1	2	3	4	5
8. Kellemetlenül tapadós.	1	2	3	4	5
9. Nincs tudatában a saját testéből érkező szükségleteknek (pl. éhség, teltség).	1	2	3	4	5

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Hol így, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
10. Meg tud nyugodni izgalmas játékok után, például abba tudja hagyni a nevetést, amikor a vicces eseménynek vége van, vagy be tudja fejezni a kergetőzést.	1	2	3	4	5
11. Úgy érint meg embereket vagy tárgyakat, hogy az mások számára zavaró.	1	2	3	4	5
12. Bárkivel elmegy, akár idegenekkel is.	1	2	3	4	5
13. Túlzottan nehezen válik el a szülőktől.	1	2	3	4	5
14. Nem játszik más gyerekekkel: visszavonul vagy agresszívvé válik.	1	2	3	4	5
15. Egyáltalán nem érdeklik a szabályok, fűtül rájuk.	1	2	3	4	5
16. Kerüli a szemkontaktust, inkább elfordul az emberi arcától.	1	2	3	4	5
17. Széttöri a játékokat, rombol.	1	2	3	4	5
18. Ritkán látszik felhőtlenül boldognak.	1	2	3	4	5
19. Új emberektől, ismeretlen helyzetektől erősen szorongóvá, riadtta válik.	1	2	3	4	5
20. Előfordul, hogy elvész, egy nagyobb áruházban például komolyan figyelni kell rá, mert elkeveredik a sok ember, a sok polc között.	1	2	3	4	5
21. Nem nagyon kedveli a csoportos helyzetekben való részvételt, szívesebben van egyedül.	1	2	3	4	5
22. Szükség esetén tud segítséget kérni a felnőttektől.	1	2	3	4	5

Köszönjük, hogy a kérdőív kitöltésével segítette munkánkat!

Kiegészítő adatok a gyermekről és a családról

A gyermek születéskori adatai: betöltött terhességi hetek száma: _____ súly: _____ gramm

Volt-e valamilyen komplikáció a szülés kapcsán? nem igen - ha igen, mi: _____

Van-e a gyermeknek valamilyen krónikus betegsége (pl. CP, epilepszia, asztma, valamilyen gasztrointesztinális szindróma)? nincs van - ha van, mi: _____

Van-e a gyermek életében valamilyen komolyabb családi milió konfliktus vagy krízis állapot (pl. elhanyagolás, bántalmazás, gyász, halmozottan hátrányos helyzet)? nincs van - ha van, mi: _____

Kezessége: jobb bal kevert/kialakulatlan; Szemüveges-e: nem igen

Az anya legmagasabb iskolai végzettsége:

- 8 osztálynál kevesebb 8 osztály szakmunkásképző/szakiskola
 érettségi főiskola/egyetem

A családban nevelkedő gyermekek száma: _____ fő

Az előzetesen elkészült szakvélemények vagy a saját diagnosztikus munka alapján melyik kategóriába sorolható be a gyermek (több is választható):

- Értelmi fogyatékos
- A társas (pragmatikai) kommunikáció zavara
- Autizmus spektrum zavar
- Figyelemhiányos / hiperaktivitás zavar
- Specifikus tanulási zavar
- Motoros jártasság zavarai
- Tik zavarok
- Magatartási zavarok (pl. beilleszkedési vagy oppozíciós zavar)
- Jellegzetesen gyermekkorban kezdődő emocionális zavarok (pl. szeparációs szorongás, fóbiás szorongás, szociális szorongás, testvér rivalizáció)
- A szocializáció jellegzetesen gyermek- és serdülőkorban kezdődő zavarai (pl. elektív mutizmus, kötődési zavar)
- Szenzoros feldolgozási zavar (SPD)
- Táplálkozási és étkezési nehézségek
- Üritési nehézségek
- Egyéb: _____

Kap-e a gyermek bármilyen fejlesztést/terápiát? Ha igen, milyen, milyen rendszerességgel és mióta?

A gyermekkel kapcsolatos bármilyen észrevétel, megjegyzés:
